

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 24 października 2024 r.

FB.III.431.20.2024.AL

**Pan
Gerard Halama
Przewodniczący Zarządu
Wojewódzkiego Zrzeszenia
Ludowe Zespoły Sportowe
ul. Barlickiego 13
45-083 Opole**

Wystąpienie pokontrolne

- I. Dane identyfikacyjne kontroli.
 1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej: Wojewódzkie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Opolu, ul. Barlickiego 13, 45-083 Opole (dalej: Stowarzyszenie).
 2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:
 - § 7 ust. 1 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego¹,
 - art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie² (dalej: ustawa).
 3. Zakres kontroli:
 - a) przedmiot kontroli: prawidłowość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w organizacjach pożytku publicznego,
 - b) okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.
 4. Rodzaj kontroli: problemowa.
 5. Tryb kontroli: zwykły.
 6. Termin kontroli: od 1 do 14 października 2024 r.
 7. Skład zespołu kontrolnego:
 - Agnieszka Lubasińska - Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: FB.III.057.47.2024 z 30 września 2024 r.- kierownik zespołu kontrolnego,
 - Justyna Zatajska starszy inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli Finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, upoważnienie znak: FB.III.057.46.2024 z 30 września 2024 r.

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 2054.

² Dz. U. 2023 r. poz. 571 z późn. zm.

8. Kierownik jednostki kontrolowanej:
Gerard Halama – Przewodniczący Zarządu, data objęcia stanowiska 1 sierpnia 2020 r. do nadal.
9. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 61³.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole podpisanym 18 października 2024 r. przez Przewodniczącego Zarządu Gerarda Halama, W-ce Przewodniczącą Zarządu XXXXX, Skarbnika XXXXX. Do ustaleń zawartych w protokole nie wniesiono wyjaśnień ani zastrzeżeń.

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym zakresie ocenia się jako pozytywną z nieprawidłowościami. Formułując ocenę pozytywną uwzględniono w szczególności prawidłowe wykorzystanie środków przeznaczonych na działalność pożytku publicznego określoną w ustawie oraz na zadania statutowe. Natomiast stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- nieposiadaniu kompletnej polityki rachunkowości,
- zaewidencjonowanie 7 faktur na niewłaściwych kontach zespołu 4,
- nie opłacenie w terminie 3 dowodów księgowych,
- zamieszczenie na wszystkich dowodach księgowych (faktury dot. 1% podatku dochodowego) numerów dziennika cząstkowego, które nie są tożsame z numerami wynikającymi z ewidencji księgowej,
- brak konta 820 Rozliczenie wyniku finansowego.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy, przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Powyższą ocenę uzasadniają przedstawione niżej ustalenia dotyczące kontrolowanych zagadnień.

1. Prawne aspekty funkcjonowania Stowarzyszenia.

1.1. Ustalenia ogólne.

Stowarzyszenie prowadzi działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych określonych w ustawie jako działalność pożytku publicznego, która jest jego działalnością statutową. Celem Stowarzyszenia zgodnie z zapisami § 7 statutu jest m.in.:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- turystyka i krajoznawstwo,
- wypoczynek dzieci i młodzieży.

Stowarzyszenie 29 czerwca 2001 r. zostało wpisane do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS nr 0000023497 i posiada status opp⁴. Ostatnia zmiana wpisu w KRS została dokonana 23 grudnia 2020 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1-7]

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁵,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

³ Numeracja ciągła od początku w książce kontroli.

⁴ Zgodnie z wypisem z KRS (stan na 11 luty 2024 r.).

⁵ Dz. U. z 2020 r., poz. 2261.

- ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie⁶,
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷,
- statutu Stowarzyszenia, t.j. z 1 sierpnia 2020 r.⁸

[Dowód: akta kontroli str. 9-23]

Stowarzyszenie posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 7541096133 nadany przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego w Opolu oraz REGON 007020916 nadany przez Dyrektora Urzędu Statystycznego. Z informacji w odpisie z KRS wynika, że nadzór nad działalnością Stowarzyszenia sprawuje Prezydent Miasta Opola. Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar województwa opolskiego a siedzibą władz jest miasto Opole. Organizacja nie posiadała w badanym okresie jednostek terenowych.

[Dowód: akta kontroli str. 24-25]

1.2 Spełnienie wymogów uprawniających Stowarzyszenie do otrzymania statusu opp.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez m.in.:

- propagowanie rozwoju kultury fizycznej i turystyki oraz zapewnienia jego realizacji w oparciu o pomoc organów samorządowych i państwowych oraz współdziałanie w tym celu ze wszystkimi zainteresowanymi instytucjami i organizacjami,
- organizowanie masowych zawodów oraz imprez rekreacyjnych, sportowych, turystycznych i krajoznawczych dla swoich członków oraz w środowisku działania, jak również branie udziału w imprezach sportowych i turystycznych organizowanych przez organy samorządowe i kultury fizycznej i turystyki oraz inne organizacje i stowarzyszenia,
- prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej poprzez organizowanie kursów, szkoleń, seminariów, wykładów, warsztatów, kolonii i obozów mających na celu popularyzację wiedzy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- współdziałanie w zakresie rozwoju wychowania fizycznego, sportu i turystyki z właściwymi instytucjami i organizacjami.

Ustalono na podstawie dokumentów źródłowych, że Stowarzyszenie w badanym okresie realizowało swoje cele jako nieodpłatną oraz odpłatną działalność pożytku publicznego. Analiza statutu wykazała, że działalność Stowarzyszenia prowadzona jest w sferze zadań publicznych i może być prowadzona jako odpłatna lub nieodpłatna, co jest zgodne z art. 10 ust. 3 ustawy.

Analiza wykazała, że zapisy w KRS oraz statucie nie są jednolite w zakresie prowadzenia działalności odpłatnej i nieodpłatnej, ponieważ w KRS (dział 3 rubryka 4 Przedmiot działalności statutowej OPP) nie podano danych związanych z odpłatną działalnością statutową, pomimo że w statucie dopuszczono taką formę działalności. Ustalono również, że w KRS (dział 3 rubryka 4 Przedmiot działalności statutowej OPP) w pkt 2 Nieodpłatna działalność statutowa wskazano tylko 1 cel, pomimo że wymieniono 10 punktów w rubryce Cel działania organizacji. Z wyjaśnienia złożonego przez Zarząd wynika, że przyczyną uchybień jest brak fachowej wiedzy prawnej działaczy i odpowiednie zapisy zostaną wprowadzone po Walnym zebraniu Delegatów, które odbędzie się w pierwszym półroczu 2025 r.

Ponadto stwierdzono, że Stowarzyszenie nie przeklasyfikowało rodzaju działalności w celu dostosowania kodu PKD do obowiązujących przepisów. Od stycznia 2008 r. obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności - PKD 2007. Przy czym klasyfikację PKD 2004 jednostki mogły stosować równolegle do końca 2009 r. W efekcie oznacza to, że do 31 grudnia 2009 r. podmioty zobowiązane były do zweryfikowania kodów i korzystając

⁶ Dz.U. z 2023 r., poz. 571 z późn. zm..

⁷ Dz. U. z 2022 r., poz. 1327, z późn. zm.

⁸ Uchwała nr 2 XIX Zjazdu Sprawozdawczo-Wyborczego Delegatów Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Opolu z 1 sierpnia 2020 r.

z kluczy powiązań dokonania ewentualnej zmiany na nowy kod, zgodny z PKD 2007. Należy wskazać, że konsekwencją tego jest podanie nieaktualnego kodu PKD w KRS oraz sprawozdaniu merytorycznym. W złożonym wyjaśnieniu Zarząd podał, iż niedostosowanie ww. dokumentów do obowiązujących przepisów spowodowany był brakiem funduszy na obsługę prawną oraz zaznaczył, że zostanie to poprawione na Walnym zebraniu Delegatów, które odbędzie się w pierwszym półroczu roku 2025.

[Dowód: akta kontroli str. 25, 26]

Organizacja w 2022 roku realizowała swoje cele jako działalność nieodpłatną i odpłatną pożytku publicznego polegającą na organizacji m.in.:

- zawodów sportowych dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- zgrupowań i konsultacji sportowych dla sportowców,
- imprez turystycznych i krajoznawczych dla seniorów,
- zajęć oraz zawodów sportowych dla osób niepełnosprawnych.

1.3. Władze Stowarzyszenia.

- Zebranie delegatów,
- Zarząd,
- Komisja Rewizyjna.

Zgodnie z § 20 ust. 2 statutu kadencja organów trwa 4 lata. Uchwały wszystkich władz Stowarzyszenia zapadają zwykłą większością głosów.

1.3.1 Zebranie delegatów jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.

Do jego kompetencji należy m.in.:

- uchwalanie kierunków i programów działalności Stowarzyszenia,
- rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz dokonywanie oceny całokształtu działalności Stowarzyszenia,
- uchwalenie Statutu Stowarzyszenia i dokonywanie jego zmian.

1.3.2 Organem wykonawczym Stowarzyszenia jest Zarząd, który składa się z 11 do 19 członków, w tym Przewodniczącego wybieranego oddzielnie przez Zebranie Delegatów.

Zarząd jest najważniejszym organem między Zebraniem Delegatów i kieruje bieżącą działalnością Stowarzyszenia. Do kompetencji Zarządu należy m.in.:

- reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz,
- planowanie i kierowanie całokształtem działalności Stowarzyszenia,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań z działalności Stowarzyszenia,
- rozpatrzenie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań finansowych Stowarzyszenia,
- uchwalenie budżetu Stowarzyszenia oraz jego realizowanie.

Zarząd wybiera ze swojego grona Prezydium w liczbie 5-7 członków.

1.3.3 Na podstawie statutu ustalono, że Stowarzyszenie posiada organ nadzorujący i kontrolny, tj. Komisję Rewizyjną. Komisja składa się z 3-5 członków, w tym Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego oraz Sekretarza wybieranych przez Zebranie Delegatów.

Do uprawnień Komisji Rewizyjnej należy m.in.:

- przeprowadzanie okresowych kontroli statutowej i finansowo-gospodarczej działalności Stowarzyszenia,
- w razie stwierdzenia w toku kontroli nieprawidłowości określa terminy oraz sposoby ich usunięcia,
- składanie Zebraniu Delegatów sprawozdania ze swojej działalności oraz posiada wyłączne prawo zgłaszania wniosku o udzielenie absolutorium Zarządowi.

2. Gromadzenie i wydatkowanie przez Stowarzyszenie środków pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego.

2.1. Księgi rachunkowe.

Kontrolującym przedstawiono dokumentację, opisującą zasady (politykę rachunkowości) Stowarzyszenia, przyjętą uchwałą nr 2/2018 Zarządu Wojewódzkiego Zrzeszenia LZS w Opolu. W wyniku kontroli stwierdzono, że w dokumencie tym brakuje:

- sposobu ustalania wyniku finansowego,
- przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń,
- opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

czyż naruszono art. 10 ust. 1 pkt 2, 3 tiret a, c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹.

Zarząd wyjaśnił, że: *polityka rachunkowości była tworzona na podstawie wzoru ze strony internetowej i nie zauważyliśmy braków wymienionych w piśmie. Mając na uwadze braki w polityce rachunkowości zostanie opracowany nowy dokument, który będzie kompletny i zostanie przedłożony do zatwierdzenia podczas najbliższego zebrania zarządu.*

[Dowód: akta kontroli str. 27-52]

Księgi rachunkowe Stowarzyszenia prowadzono przy pomocy programu finansowo-księgowego XXXXX, który był wykorzystywany od 1 stycznia 2010 r. Odpowiedzialność za prowadzenie ksiąg rachunkowych w okresie objętym kontrolą ponosiła Główna Księgowa, zatrudniona w Stowarzyszeniu na podstawie umowy o pracę.

[Dowód: akta kontroli str. 53]

Ewidencję kosztów prowadzono w układzie porównawczym na kontach zespołu 4 Koszty według rodzajów i ich rozliczenie oraz kalkulacyjnym na kontach zespołu 5 Koszty według typów działalności i ich rozliczenie. Zgodnie z zapisem art. 10 ustawy prowadzenie m.in. nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego, wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyniku każdej z tych działalności. Przedłożona ewidencja księgowa **nie wskazuje w sposób przejrzysty przychodów i kosztów z działalności nieodpłatnej i odpłatnej** oraz wyniku osiągniętego dla każdej z tych działalności, dlatego też na potrzeby kontroli jednostka sporządziła zestawienie, w którym przedstawiono m.in. wynik z działalności nieodpłatnej i odpłatnej.

Działalność nieodpłatna

PRZYCHODY			KOSZTY			Wynik na działalności nieodpłatnej
nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	
710-01	dotacje Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	2 766 300,00	530	koszty działalności na rzecz pożytku publicznego	60 582,50	
710-02	dotacje Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	579 251,73	540	Koszty działalności statutowej zadania zleczone UM	2 766 300,00	
710-03	dotacje Miasto Opole	44 650,00	542	Ministerstwo Sportu	1 782 125,26	

⁹ Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.

PRZYCHODY			KOSZTY			Wynik na działalności nieodpłatnej
nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	
710-04	dotacje Ministerstwo Sportu i Turystyki	1 782 125,26	543	Regionalny Ośrodek Polityki Społeczne	60 000,00	
710-06	dotacje ROPS	60 000,00	545-03	Umiem Pływać gmina Niemodlin	0,00	
710-07	dotacje Gmina Niemodlin	0,00	545-04	Umiem Pływać gmina Łubniany	20 000,00	
710-08	Dotacje Gmina Łubniany	20 000,00	546	Miasto Opole	44 650,00	
710-09	dotacje Euroregion Pradziad	137 116,92	547	Euroregion	675,00	
720-01	składki członkowskie LZS i kluby	156 337,50	550	KZ LZS Warszawa	579 251,73	
720-05	składki członkowskie związki sportowe	10 200,00				
721	darowizny	1 300,00				
730	Przychody na rzecz pożytku publicznego	60 582,50				
OGÓŁEM		5 617 863,91	x	x	5 313 584,49	304 279,42

Działalność odpłatna

PRZYCHODY			KOSZTY			Wynik na działalności odpłatnej
nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	nr konta księgowego syntetycznego	nazwa konta	kwota w zł	
710-05	Umiem pływać - wkłady samorządu	502 135,00	545-01	Umiem Pływać	184 487,25	
720-04	Pozostałe przychody bieżącej działalności	960,00	521	Koszty pokryte z wpłat związki sportowe	163 470,61	
725	Wkłady do zadań związki sportowe	163 470,61	520-05	Wkłady własne do zadań	113 071,45	
			520-02	Koszty pokrywane ze wpisowych	0,00	
			520-04 z wyłączeniem 520-04-11 oraz w wyłączeniem kwoty 5000,00zł z konta 520-04-02	Koszty administracyjne WZ LZS	105 730,06	
OGÓŁEM		666 565,61	x	x	566 759,37	99 806,24

Analiza dokumentu wykazała, że dane są zgodne z danymi ujętymi w sprawozdaniu merytorycznym i rachunku zysków i strat w zakresie działalności nieodpłatnej i odpłatnej.

[Dowód: akta kontroli str. 54-55]

2.2. Ewidencja przychodów.

Ewidencję księgową dla środków finansowych pochodzących z odpisu 1% podatku dochodowego za rok 2021, prowadzono na koncie 730-01 pn. Przychody na rzecz pożytku publicznego w korespondencji z kontem 130-01 pn. Rachunek bankowy bieżący_lzs. Wyodrębnienie konta przychodów, na którym ewidencjonowano środki otrzymane z odpisu 1% podatku dochodowego jest spełnieniem obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 2c ustawy.

Kontroli poddano ewidencję księgową środków otrzymanych w 2022 r. z odpisu 1% podatku dochodowego (100% otrzymanych środków) na ogólną kwotę 60 582,50 zł oraz wyciągi bankowe (WB).

[Dowód: akta kontroli str. 158]

Na podstawie dowodów księgowych kontrolujące stwierdziły, że wykazana w zatwierdzonym sprawozdaniu finansowym (informacja dodatkowa) i merytorycznym kwota 60 582,50 zł, jako otrzymane środki z 1% podatku dochodowego, jest prawidłowa.

2.3. Ewidencja kosztów ze środków z 1% podatku dochodowego.

Kontrola wykazała, że w badanym okresie, w Stowarzyszeniu obowiązywały pisemne uregulowania w zakresie zasad gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego. Ustalono, że zebrane środki z 1% podatku dochodowego były wydatkowane przez Stowarzyszenie oraz 40 klubów sportowych na realizację celów statutowych.

W wyniku analizy ewidencji księgowej konta 530-01 pn. Koszty działalności na rzecz pożytku publicznego oraz dowodów źródłowych (100%) ustalono, że w badanym okresie Stowarzyszenie poniosło koszty w kwocie ogółem 60 582,50 zł na m.in.:

- zakup strojów sportowych, sprzętu sportowego – 34 784,63 zł,
- zakup materiałów promocyjnych – 1 226,00 zł¹⁰,
- zakup kolumny estradowej – 750,00 zł,
- usługę transportową, najem sal i delegację – 15 738,56 zł,
- pobyt na zgrupowaniu, wyżywienie podczas zawodów – 8 083,31 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 66-78]

Ustalono, że na wszystkich dowodach księgowych znajdowało się wskazanie źródła finansowania wydatku. Faktury zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty.

W wyniku analizy dowodów źródłowych ustalono, że koszty w kwocie 60 582,50 zł poniesione w 2022 r. przez Stowarzyszenie zostały sfinansowane z uzyskanych przychodów pochodzących z 1% podatku dochodowego i dotyczyły prowadzonej działalności pożytku publicznego jednostki.

2.3.1 Stwierdzone nieprawidłowości w kosztach dotyczących 1% podatku dochodowego.

- a) zaewidencjonowanie niżej wskazanych faktur na niewłaściwych kontach zespołu 4, czym naruszono obowiązujący w jednostce plan kont.

Data wystawienia	Za co	Kwota	Konto kosztów 4 jest	Konto kosztów 4 powinno być	Nr dziennika cząstkowego z ewidencji konta 530-01
09.11.2022	logistyka	25,00	401-03	403-05	ZAKUP/ 1 821
17.11.2022	lód sztuczny zamrażacz	33,60	401-03	409-03	ZAKUP/ 1 892
24.11.2022	wpisowe Mistrzostwa w Kolarstwie	260,00	409-04	409-06	ZAKUP/ 1 960

¹⁰ Zakupione kalendarze nie stanowiły materiału promocyjnego zachęcającego do przekazania 1% podatku dochodowego, ze wskazaniem klubu jako celu szczegółowego.

Data wystawienia	Za co	Kwota	Konto kosztów 4 jest	Konto kosztów 4 powinno być	Nr dziennika cząstkowego z ewidencji konta 530-01
30.11.2022	nadruk	81,40	401-03	403-05	ZAKUP/ 2 025
30.11.2022	transport	25,00	401-03	403-05	ZAKUP/ 2 029
08.12.2022	nadruk	80,00	401-03	403-05	ZAKUP/ 2 109
22.12.2022	nadruk	939,40	401-03	403-05	ZAKUP/ 2 238
OGÓŁEM		1 444,40			

W złożonym wyjaśnieniu Zarząd podał, że przyczyną nieprawidłowego ujęcia na kontach była pomyłka ludzka.

- b) nie opłacenie w terminie dowodów księgowych ujętych w poniższej tabeli, czym naruszono art. 34 ust. 1 ustawy w powiązaniu z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi o terminowym podejmowaniu w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Data wystawienia	Za co	Kwota	Nr dziennika cząstkowego z ewidencji konta 530-01	Nr dziennika cząstkowego ujętych na FV	Uwagi
24.11.2022	przewóz zawodników	1 550,00	ZAKUP/ 1 959	ZAKUP/ 2 057	termin płatności był 8/12/2022 zapłacono 14/12/2022
24.11.2022	wpisowe Mistrzostwa w Kolarstwie	260,00	ZAKUP/ 1 960	ZAKUP/ 2 082	termin płatności był 8/12/2022 zapłacono 16/12/2022
20.12.2022	najem Sali	557,62	ZAKUP/ 2 220	ZAKUP/ 2 220	termin zapłaty do 27/12/2022 zapłacono 17/01/2023
OGÓŁEM		2 367,62			

Wyjaśnienie w tym zakresie złożył Zarząd, w którym podał: (...) zostały opłacone po terminie, ponieważ zostały z opóźnieniem dostarczone do księgowości WZ LZS. (...) Odsetki za nieterminową zapłatę nie zostały zapłacone, ponieważ kontrahenci nie naliczyli odsetek.

- c) zamieszczenie na wszystkich dowodach księgowych (faktury dot. 1% podatku dochodowego) numerów dziennika cząstkowego, które nie są tożsame z numerami wynikającymi z ewidencji księgowej (szczegółowe dane znajdują się w aktach kontroli). Powyższe działanie narusza art. 24 ust. 4 pkt 1 w powiązaniu z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, według których księgi uznaje się za sprawdzalne, jeżeli udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych. Przyczynę nieprawidłowości wskazał Zarząd, wyjaśniając: *Rozbieżność (...) powstała ponieważ (...) nr zostały nadrukowane na dowodach księgowych przed trwałym zapisem w księgach (zapis w buforze) a ewidencja księgowa została wydrukowana po zamknięciu roku. System księgowy, z którego korzystamy przy zamykaniu roku nadaje nowe nr dzienników cząstkowych zgodnych z chronologią zapisów.*

[Dowód: akta kontroli str. 79-84, 72-74, 52]

3. Sprawozdania Stowarzyszenia.

Ustalono, że Stowarzyszenie udostępniło do publicznej wiadomości sprawozdanie finansowe i merytoryczne za rok 2022, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej organizacji, czym wypełniono dyspozycję art. 23 ust. 2a ustawy.

Kontrola wykazała, że Stowarzyszenie zamieściło 6 lipca 2023 r. sprawozdanie finansowe i merytoryczne za 2022 rok w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności (dalej: NIW), zgodnie z terminem wskazanym w art. 23 ust. 6 ustawy.

3.1. Sprawozdanie finansowe.

W wyniku analizy stwierdzono, że zatwierdzony bilans, rachunek zysków i strat (dalej RZiS) oraz informacja dodatkowa Stowarzyszenia zostały sporządzone przez Zarząd zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości przeznaczonym m.in. dla Stowarzyszeń, co spełnia wymogi art. 46 ust. 5 pkt 6, 47 ust. 4 pkt 6, 48 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 23 ust. 2 ustawy. Wybrany przez Stowarzyszenie wariant sporządzenia sprawozdania finansowego umożliwia zweryfikowanie danych w nim zawartych ze sprawozdaniem merytorycznym.

Ustalono, że sprawozdanie finansowe zostało:

- sporządzone i podpisane w terminie wynikającym z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. do 31 marca 2023 r. Następnie biegły rewident podczas weryfikacji sprawozdania wykazał kilka małoistotnych błędów, które zostały uwzględnione przed wydaniem opinii, dlatego ostateczna wersja sprawozdania finansowego za 2022 r. została sporządzona i podpisana 29 czerwca 2023 r.
- zatwierdzone Uchwałą nr 4/2023 z 29 czerwca 2023 r. przez Zarząd Stowarzyszenia w terminie wynikającym z art. 53 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. do 30 czerwca 2023 r.

[Dowód: akta kontroli str. 85-132]

Działalność Stowarzyszenia w kontrolowanym okresie wykazała zysk w wysokości 379 728,72 zł, odnośnie którego Zarząd nie podjął uchwały wskazującej sposób jego przeznaczenia. W wyniku analizy ewidencji księgowej oraz planu kont stwierdzono, że:

- osiągnięty zysk Stowarzyszenie pozostawiło na koncie 860 Wynik finansowy,
- w planie kont nie uwzględniono konta 820 Rozliczenie wyniku finansowego, na którym powinien być ujmowany zysk za rok poprzedni lub rozliczanie straty za lata ubiegłe.

Działanie takie narusza art. 46 ust. 5 pkt 3 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 2 ustawy o rachunkowości, bowiem należy prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający wykazanie w sprawozdaniu finansowym wymaganego przepisami zakresu informacji. Jednostki, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy sporządzają sprawozdanie finansowe wg wzoru wskazanego w załączniku nr 6 do ustawy o rachunkowości, co oznacza obowiązkowe pokazanie w bilansie informacji na temat zysku (straty) z lat ubiegłych, których kwota powinna wynikać z konta 820. W związku z brakiem tego konta w planie kont Zarząd złożył wyjaśnienie, podając: (...) *Konta 820 nie było w planie kont w latach poprzednich i przez pomyłkę nie zostało dopisane później.*

[Dowód: akta kontroli str. 51, 133-134]

Analiza RZiS oraz ewidencji księgowej wykazała następujące rozbieżności:

- a) przychody z pozostałej działalności statutowej wynoszą 22 757,38 zł, natomiast na koncie 760 jest kwota 23 109,38 zł, tj. o 352,00 zł więcej niż w RZiS, W złożonym wyjaśnieniu Zarząd podał: *Rozbieżność (...) w kwocie 352,00 zł wynika z tego, że w dniu 19.05.2022 Panu (...) została zwrócona podwójnie wpłacona kwota 352,00 zł. Zwrot ten został zaksięgowany po stronie Winien na koncie 760 (...).* W/w kwota została odjęta ręcznie ze sprawozdania finansowego oraz ze sprawozdania merytorycznego.

Dane wykazane w sprawozdaniu finansowym powinny wynikać z kont księgowych. Zastosowanie przez jednostkę jedynie tzw. storna czarnego, tj. ujęcie zwrotu na tych samych kontach, na których nastąpiło księgowanie wpływu od kontrahenta, lecz po przeciwnych stronach, doprowadziło do skorygowania salda konta, ale spowodowało

zawyżone obroty. W praktyce w celu zachowania czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru stosuje się zapis techniczny, polegający na wprowadzeniu po obu stronach danego konta tej samej kwoty ze znakiem minus. Działanie takie przywraca charakter kont wynikowych, tzn. sprawia, że wielkość narastających obrotów po stronie Ma kont przychodów odzwierciedla rzeczywiście osiągnięte przychody z działalności jednostki w danym okresie sprawozdawczym.

[Dowód: akta kontroli str. 56-65]

- b) zysk w RZiS wynosi 379 728,72 zł, natomiast na koncie 860 jest 713 368,64 zł. W celu wyjaśnienia tej rozbieżności Zarząd podał: *Na koncie 860 na bilansie otwarcia jest wynik finansowy z lat poprzednich, który nie został przeksięgowany na konto 820 ponieważ takie konto nie zostało uwzględnione w planie kont WZLZS i suma wyniku finansowego z lat poprzednich kwota 333 639,92 zł oraz wyniku finansowego za 2022 kwota 379 728,72 zł daje nam kwotę 713 368,64 zł.*

Obowiązek prowadzenia konta 820 został opisany w tym punkcie powyżej.

[Dowód: akta kontroli str. 124, 65, 133-134]

Ponadto stwierdzono, że w informacji dodatkowej (pkt 7) sprawozdania finansowego (zamieszczonego na stronie NIW) nie wpisano kwoty uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1 % podatku dochodowego. Z wyjaśnienia złożonego przez Zarząd wynika, że brak obowiązkowych danych był spowodowany przez pomyłkę.

[Dowód: akta kontroli str. 130, 134]

Analiza pozostałych kwot ujętych w sprawozdaniu finansowym wykazała, że są zgodne z ewidencją księgową.

Ustalono, że Stowarzyszenie w 2022 roku spełniło warunki określone w § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego¹¹, który obliuguje organizację pożytku publicznego do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, w przypadku, gdy wystąpiły łącznie następujące warunki:

- a) realizowała zadania publiczne zlecone, jako powierzone do wykonywania lub do wspierania zadania publicznego,
- b) otrzymała w roku obrotowym łączną kwotę dotacji na realizację zadań określonych w pkt a) w wysokości co najmniej 100 000,00 zł,
- c) osiągnęła w roku obrotowym przychody w wysokości co najmniej 3 000 000,00 zł.

Z przedłożonego do kontroli sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego za 2022 r. wynika, że nie wniosła zastrzeżeń w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 136-139]

3.2. Sprawozdanie merytoryczne.

W wyniku kontroli Roczno sprawozdania merytorycznego z działalności opp za 2022 r. stwierdzono, że zostało ono sporządzone zgodnie ze wzorem wskazanym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego¹².

Ustalono, że Stowarzyszenie nie posiada konta bankowego, a tym samym konta księgowego (130), przeznaczonego wyłącznie dla operacji dotyczących środków z 1% podatku dochodowego, dlatego nie ma możliwości potwierdzenia stanu na pierwszy dzień roku sprawozdawczego wykazanego w ppkt III.3.1. sprawozdania merytorycznego.

Wyjaśnienie w zakresie sposobu ustalenia ww. kwoty złożył Zarząd, podając: *Stan środków*

¹¹ Dz. U. z 2018 r., poz. 2148.

¹² Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r.¹² w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.

(...) został uzupełniony na podstawie danych z ksiąg rachunkowych z poprzedniego roku, tj. 2021 r. kwota przychodów z konta 730 pomniejszona o kwotę kosztów z konta 530.

Zespół kontrolny stwierdził, że przyjęte rozwiązanie odbiega od zaleceń ujętych w Instrukcji wypełniania sprawozdania merytorycznego z działalności opp (maj 2023 r.), według których dozwolone jest gromadzenie środków z 1% podatku dochodowego na rachunku bankowym, co wskazuje na potrzebę wyodrębnienia analityki na koncie 130, aby prawidłowo i wiarygodnie uzupełnić ppkt III.3.1 sprawozdania merytorycznego.

[Dowód: akta kontroli str. 140-156, 52]

Zespół kontrolny zweryfikował zgodność danych finansowych ujętych w Sekcji III Roczego sprawozdania merytorycznego z działalności opp za 2022 r. z prowadzoną ewidencją księgową i stwierdził następujące niezgodności:

- a) nieprawidłowe księgowanie na koncie 760 kwoty 352,00 zł, co zostało opisane w pkt 3.1.a przedmiotowego dokumentu, miało wpływ na ustalone rozbieżności, tj.:
- w ppkt III.1.1.e sprawozdania merytorycznego - wskazano pozostałe przychody w wysokości 46 574,88 zł, tj. o 352,00 zł mniej niż wynika z ewidencji księgowej,
 - w ppkt III.2.2.4. sprawozdania merytorycznego - wskazano inne źródła przychodów w wysokości 713 155,96 zł, tj. o 352,00 zł mniej niż wynika z ewidencji księgowej.
- Ustalono, że niezgodności są konsekwencją zastosowania przez jednostkę jedynie tzw. storna czarnego. Dokonanie ręcznego odjęcia nadpłaty w ww. podpunktach sprawozdania miało na celu wykazanie rzeczywiście osiągniętych przychodów.
- b) w ppkt III.3.3.4. sprawozdania merytorycznego zamiast kwoty kosztów wynikających z przedłożonych faktur wpisano najwyższe przychody uzyskane przez kluby, co przedstawia kolumna 3 i 4 poniższej tabeli.

Prawidłowa wartość, która powinna być wskazana w tym podpunkcie została zaprezentowana w kolumnie 5 poniższej tabeli.

Ip.	Klub	Przychody wg wykazu Stowarzyszenia	Kwoty wykazane w spr. meryt. jako koszty (ppkt. III.3.3.4.)	Koszty wg faktur, które powinny być wpisane w ppkt. III.3.3.4.
1	2	3	4	5
1	LZS Domaszkowice	6 010,60	6 010,60	5 830,22
2	LZS Sukces Komprachcice	5 690,70	5 690,70	5 690,70
3	LZS Odra Kąty Opolskie	3 588,60	3 588,60	3 568,98
4	WZ LZS	3 245,50	1 535,90	3 418,48
5	LZS Victoria Chróścice mażoretki	2 984,10	2 984,10	2 984,10
6	ULKS Młode Orły Luboszyce	2 961,40	2 961,40	2 961,40
7	LKS Ziemia Opolska	2 745,90	2 745,90	2 726,64
8	LZS Dytmarów	2 147,00	2 147,00	2 921,47
9	TOR Dobrzeń Wielki	3 859,00	3 859,00	3 859,20
10	UKS MOS Opole	4 961,40	4 961,40	4 866,14
11	Volley Chrzastowice	1 990,60	1 990,60	1 990,60
12	KS Unia Kolonowskie	1 948,60	1 948,60	1 948,00
13	KS Krasiejów	1 831,60	1 831,60	1 831,60
14	Opolski klub Taekwondo	1 597,30	1 597,30	1 597,30
15	LZS Victoria Chróścice	1 944,40	1 944,40	1 965,30
16	LZS Ruch Steblów	1 498,60	1 498,60	1 498,60
17	LZS Orzeł Żlinice	1 377,90	1 377,90	1 377,90
18	LZS Kup	1 266,90	1 266,90	1 266,00
19	LKS Rusocin	1 122,50	1 122,50	1 122,50
20	LKS Rybna	891,00	891,00	891,00
21	SSR KAMYKI	750,10	750,10	750,00
22	KS Obuwnik Prudnik	645,70	645,70	645,00
23	LKS Zarzewie Prudnik	563,20	563,20	563,20

Ip.	Klub	Przychody wg wykazu Stowarzyszenia	Kwoty wykazane w spr. meryt. jako koszty (ppkt. III.3.3.4.)	Koszty wg faktur, które powinny być wpisane w ppkt. III.3.3.4.
24	LUKS PODIUM Kup	559,40	559,40	560,00
25	LUKS Chemik Kędzierzyn Koźle	489,40	489,40	472,68
26	LKS Sokoly Bierdzany	439,80	439,80	429,00
27	LUKS Rospondek Żyrowa	436,20	436,20	436,20
28	LZS Odrzanka Dziergowice	435,90	435,90	452,99
29	LZS Niwnica Konradowa	428,40	428,40	430,00
30	LKS Naprzód Jemielnica	416,90	416,90	416,90
31	LZS GKS Piomar Przywory	357,10	357,10	357,10
32	KS Twardawa	292,50	292,50	292,50
33	LKS Popielów	257,70	257,70	257,70
34	LKS Jedność Rozmierka	203,10	203,10	203,10
35	KS Polonia Ściborzyce Wielkie	194,40	194,40	0,00
36	LKS Plon Błotnica Strzelecka	120,50	120,50	0,00
37	SOOcer College Łubniany	110,30	110,30	0,00
38	KS Chrząszcz Chrząszczyce	78,90	78,90	0,00
39	LZS Grodziec	46,40	46,40	0,00
40	LKS Rolnik Biedrzychowice	44,20	44,20	0,00
41	LZS Gronowice	27,40	27,40	0,00
42	LZS Koperniki	21,40	21,40	0,00
		60 582,50	58 872,90	60 582,50

Zarząd wyjaśnił, że: *Przyczyną wpisania w sprawozdaniu merytorycznym (...) kwoty przychodów uzyskanych przez kluby zamiast kosztów wynikających z przedłożonych faktur była pomyłka ludzka.*

[Dowód: akta kontroli str. 134-135]

Pozostałe kwoty odnośnie przychodów, kosztów i wyników działalności organizacji wykazane w sprawozdaniu merytorycznym są zgodne z ewidencją księgową.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. Nieposiadanie kompletnej polityki rachunkowości. Przyczyną nieprawidłowości było skorzystanie przez Zarząd i Główną księgową z niewłaściwego wzoru dokumentu, natomiast skutkiem naruszenie przepisów ustawy o rachunkowości.
2. Zaewidencjonowanie 7 faktur na niewłaściwych kontach zespołu 4. Przyczyną nieprawidłowości był błąd Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie obowiązującego planu kont.
3. Nieterminowe opłacenie 3 faktur. Przyczyną nieprawidłowości było zbyt późne dostarczenie dokumentów do biura Stowarzyszenia, natomiast skutkiem było naruszenie obowiązujących przepisów.
4. Zamieszczenie na wszystkich dowodach księgowych (faktury dot. 1% podatku dochodowego) numerów dziennika cząstkowego, które nie odpowiadają numerom wynikającym z ewidencji księgowej. Przyczyną nieprawidłowości było niedopatrzanie Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.
5. Nieprowadzenie konta 820 Rozliczenie wyniku finansowego, na którym powinien być ujmowany zysk za rok poprzedni lub rozliczanie straty za lata ubiegłe. Przyczyną nieprawidłowości była pomyłka Zarządu i Głównej księgowej, natomiast skutkiem było naruszenie ustawy o rachunkowości.

6. Niewpisanie w informacji dodatkowej (pkt 7) sprawozdania finansowego (zamieszczonego na stronie NIW) kwoty uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1% podatku dochodowego. Przyczyną nieprawidłowości był błąd Głównej księgowej oraz brak nadzoru Zarządu, natomiast skutkiem zniekształcenie danych ujętych w bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych opp na stronie NIW.
7. Wykazanie w sprawozdaniu merytorycznym (ppkt III.3.3.4.) kwot najwyższych przychodów uzyskanych przez kluby zamiast wartości kosztów wynikających z przedłożonych do rozliczenia faktur. Przyczyną nieprawidłowości była pomyłka Głównej księgowej i brak nadzoru Zarządu. Skutkiem nieprawidłowości naruszenie zapisów instrukcji wypełniania sprawozdania.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do protokołu kontroli problemowej i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń. Do protokołu kontroli problemowej nie wniesiono zastrzeżeń.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Dostosować politykę rachunkowości do obowiązujących przepisów.
2. Podjąć działania mające na celu ewidencjonowanie dowodów księgowych na prawidłowych kontach kosztowych.
3. Podjąć działania mające na celu terminowe płacenie zobowiązań Stowarzyszenia.
4. Dostosować technikę nadawania numerów z dziennika na dowodach księgowych umożliwiających ich identyfikację w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.
5. Dostosować plan kont do obowiązujących przepisów.
6. Na stronie NIW umieszczać sprawozdanie finansowe zawierające wszystkie wymagane informacje.
7. Wykazywać w sprawozdaniu merytorycznym dane wymagane instrukcją wypełniania.

W celu usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego obszaru należy:

1. Ujednolicić zapisy w KRS oraz statucie w zakresie prowadzenia działalności odpłatnej i nieodpłatnej,
2. Uaktualnić kod PKD prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności do obowiązujących przepisów.
3. Dostosować ewidencję księgową w sposób umożliwiający przejrzyste ustalenie przychodów i kosztów z działalności nieodpłatnej oraz odpłatnej, a także wyniku osiągniętego dla każdej z tych działalności.
4. Dostosować technikę księgowania korekt na koncie przychodów, która umożliwi wykazanie rzeczywiście osiągniętych przychodów z działalności jednostki w danym okresie sprawozdawczym.
5. Dostosować technikę księgowania na koncie 130, która umożliwi ustalenie stanu środków z 1% podatku dochodowego na pierwszy dzień roku sprawozdawczego wykazywanego w sprawozdaniu merytorycznym.

VI. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości: nie dotyczy.

VII. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (uchybień), w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu (wraz z dowodami potwierdzającymi wykonanie zaleceń m.in.: zaktualizowana polityka rachunkowości, instrukcja obiegu i kontroli),

VIII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wojewoda Opolski

Monika Jurek